

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Kamila Zacharz

przy udziale prokuratora Prokuratury Regionalnej delegowanego do Prokuratury
Krajowej Jerzego Kopcia

w sprawie **M. H.**

skazanego z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu
narkomanii

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 26 lutego 2026 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na niekorzyść,

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 6 lutego 2025 r., sygn. akt IX Ka 1751/24,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim

z dnia 17 lipca 2024 r., sygn. akt II K 201/24,

**uchyla zaskarżony wyrok w pkt I.1. i w tym zakresie przekazuje
sprawę Sądowi Okręgowemu w Kielcach do ponownego
rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

[J.J.]

Marek Pietruszyński Piotr Mirek Paweł Wiliński

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Ostrowcu Świętokrzyskim, wyrokiem z dnia 17 lipca 2024 r., sygn. akt II K 201/24, uznał oskarżonego M. H, za winnego tego, że w dniu 8 stycznia 2024 r. w O., w woj. [...], wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (dalej: u.p.n.), uczestniczył w obrocie znacznej ilości środków odurzających, o łącznej masie 463,68 g w postaci suszu ziela konopi innych niż włókniste, poprzez ich odsprzedaż za kwotę 8300 zł i przekazanie J. P. celem dalszej dystrybucji, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 56 ust. 3 u.p.n. i za to wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 30 zł każda. Na podstawie art. 70 ust 4 u.p.n orzekł od oskarżonego nawiązkę na rzecz Stowarzyszenia „N. ” w K. w kwocie 3000 zł, z przeznaczeniem na cel związany z zapobieganiem i zwalczaniem narkomanii, a na podstawie art. 70 ust. 4a u.p.n. świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 3000 zł. Na podstawie art. 70 ust. 1 u.p.n. orzekł również o przepadku.

Apelację od powyższego wyroku wniósł oskarżony. Zaskarżając go w całości zarzucił obrazę przepisów postępowania, a to art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 92 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. oraz art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., a także błąd w ustaleniach faktycznych. Oskarżony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie go od zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy w Kielcach, wyrokiem z dnia 6 lutego 2025 r., sygn. akt IX Ka 1751/24, w zakresie dotyczącym oskarżonego M. H, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: uchylił orzeczenie o karze grzywny (pkt I.1.), orzeczoną karę pozbawienia wolności obniżył do 2 lat (pkt I.2), zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych orzeczonych w pkt XVIII (pkt 1.3). W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (pkt II).

Kasację od powyższego wyroku wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając rozstrzygnięcie Sądu odwoławczego w zakresie dotyczącym oskarżonego M. H. , w części zmieniającej orzeczenie Sądu pierwszej instancji poprzez uchylenie

obligatoryjnej kary grzywny. Skarżący zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a to art. 56 ust. 3 u.p.n., polegające na wadliwej zmianie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie I części dyspozytywnej wyroku Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim z dnia 17 lipca 2024 r., sygn. akt II K 201/24, dokonanej w ramach skontrolowania orzeczenia Sądu pierwszej instancji w zakresie zarzutów podniesionych w apelacji oskarżonego, poprzez uchylenie orzeczonej wobec oskarżonego M. H, na podstawie art. 56 ust. 3 u.p.n., kary grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 30 zł, podczas gdy wymieniony przepis przewiduje obligatoryjny nakaz koniunkcyjnego orzeczenia kary grzywny i kary pozbawienia wolności od lat 2 do 12, co nakazywało jego zastosowanie i wymierzenie obu kar wobec oskarżonego M. H, w związku z uznaniem go za winnego popełnienia czynu z art. 56 ust. 3 u.p.n.

Mając na względzie powyższe, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja jest zasadna. Rację ma Prokurator Generalny, gdy wywodzi, że rozstrzygając w przedmiocie wymiaru kary za czyn stypizowany w art. 56 ust. 3 u.p.n., sąd jest kategorycznie związany ramami ustawowego zagrożenia przewidzianymi przez ustawodawcę dla tego typu czynu zabronionego. Wykładnia językowa oraz systemowa wskazanego przepisu nie pozostawia wątpliwości, iż sankcja za wprowadzanie do obrotu znacznej ilości narkotyków ma charakter kumulatywny, co wynika wprost z użycia spójnika „i” łączącego karę grzywny oraz karę pozbawienia wolności. W polskim systemie prawa karnego spójnik ten oznacza koniunkcję, a co za tym idzie, obliguje organ orzekający do wymierzenia obu tych kar łącznie, bez możliwości dokonania wyboru pomiędzy nimi czy rezygnacji z jednej na rzecz drugiej. Nie ma zatem racji Sąd odwoławczy, gdy na gruncie niniejszej sprawy twierdzi, że obecnie orzeczenie grzywny nie jest obligatoryjne. Podstawą rozstrzygnięcia w sprawie skazanego są bowiem przepisy u.p.n., o jednoznacznym brzmieniu, a nie art. 33 § 2 k.k., który przewiduje rozwiązanie fakultatywne. Art. 53 ust. 3 u.p.n. stanowi w tym wypadku *lex specialis* i to na jego podstawie należało

orzec karę grzywny.

Należy przy tym podkreślić, że *ratio legis* tak skonstruowanej sankcji wynika z ekonomicznego charakteru przestępczości narkotykowej: skoro sprawca działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej z handlu substancjami zabronionymi na dużą skalę, to odpowiedź karna państwa musi być dwutorowa i obejmować zarówno izolację społeczną, jak i realną dolegliwość finansową. Sąd nie posiada w tym zakresie swobody decyzyjnej, a ewentualna trudna sytuacja osobista i rodzinna oskarżonego może wpływać jedynie na wysokość grzywny poprzez ustalenie odpowiedniej liczby stawek dziennych oraz ich wysokości i nie stanowi podstawy do całkowitego odstąpienia od jej wymierzenia.

Z powyższych względów orzeczenie obu kar łącznie jest ustawowym obowiązkiem sądu, warunkującym zgodność wyroku z obowiązującym porządkiem prawnym. Uchylenie przez Sąd odwoławczy wyroku Sądu pierwszej instancji w części zawierającej orzeczenie o grzywnie stanowiło rażącą obrazę prawa materialnego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Prowadziło bowiem do wymierzenia kary nieprzewidzianej przez ustawę dla tego konkretnego przestępstwa, za które skazano oskarżonego, uwalniając go – bez podstawy prawnej – od ponoszenia tej dolegliwości karnej, jaką stanowi kara grzywny.

Uwzględniając zatem kasację Prokuratora Generalnego należało uchylić wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach w zaskarżonej części i w tym zakresie przekazać sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Przy rozstrzyganiu sprawy Sąd odwoławczy uwzględni przedstawione wyżej zapatrywania prawne Sądu Najwyższego.

[J.J.]

[a.ł.]

Marek Pietruszyński

Piotr Mirek

Paweł Wiliński